

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Katonai vívmányok.

Pécs, 1897. július hó 30.

Mikor két hónappal ezelőtt a katonai nevelőintézetekről szóló törvényjavaslatok a képviselőház asztalára kerültek, olyan lelkesedési láz fogta el a hivatalos köröket, hogy csaknem hazaárulást fogtak azokra, akik ezeket a javaslatokat kritizálni merték s indokolatlannak tartották a kitört dicsőítési mániát, mert azokban csak újabb megterhelhetésünket látták Ausztria javára.

Pedig hát azoknak a kritikusoknak igazuk volt, mert azok a javaslatok, különösen pedig a közshadsereg nevelőintézetében létesített ingyenes helyek szaporításáról szóló törvényjavaslat Magyarországra nézve a legigazságtalanabb adóztatással jár.

A közös hadsereg összes költségei a törvény szerint közös terhet képeznek, ellenkezik tehát a hatvanhetes kiegyezésnek úgy betűjével, mint szellemével, a paritással, hogy a közös hadsereg céljaira a közös költségek hányadán túl egy krajcárt is fordítsunk, tettük pedig ezt eddig is, a mikor a közös hadsereg nevelőintézetében tisztán Magyarország költségén neveltünk tisztákat, s tesszük ezentúl még fokozottabb mértékben, a mikor „legujabb vívmány” gyanánt ezeket az általunk fizetendő ingyenes helyeket tetemesen szaporítottuk s a honvéd katonai nevelőintézetekben kép-

zett tiszták egy részét is a közshadseregnek engedjük át.

Hol van itt a vívmány? Talán abban áll az, hogy a közös hadsereg helyet ad a mi pénzünkért a magyar ifjaknak az ő intézeteiben és tisztai karában? Bizonyára így áll a dolog, mert a kormánypárti táborban azért hirdetik ezt vívmánynak, mivel ezen az uton lehet biztosítani a magyar elem bejutását a közös hadsereg tisztai karába. De hát kérjük a hatvanhetes kiegyezésre esküvő urakat, vajjon az abban biztosított paritás alapján nem lenne-e jogunk megkövetelni, hogy az 1867: XII. t. cikkben kifejezetten fentartott „magyar hadsereg” tisztikarának magyar ifjakból való neveltetése a közös költségből eszközöltessék?

Aki igazán hiva a kiegyezésnek, annak azt nemesak abban a részeiben kell respektálni, a melyek Magyarország részéről joglemondást foglalnak magukban, hanem abban is, hogy az ott számunkra biztosított jogok érvényesüljenek; mert aki engedékenységből, túlhajtott loyaltásból vagy az egész nemzet rovására üzött gallyerpolitikából nem követeli a paritás teljes betartását a mi javunkra, az éppen úgy megtámadja azt a kiegyezést, mint az, aki annak törvényhozási uton való megváltoztatására törekszik.

Pedig az a törvény, amely a közös hadseregben tisztán a mi pénzünkön több

ingyenes helyet létesített, mint a mennyit közös költségen tartanak fenn, a mi rovásunkra változtatja meg a hatvanhetes kiegyezési törvényt, amely szerint a közös hadsereg minden költsége a közös budgetből fedezendő. Hát azt a kiegyezést a mi rovásunkra változtatni szabad, sőt még nemzeti vívmánynak is kell elfogadnunk, de előnyünkre változtatni rajta, az már a monarchia békéje és biztonsága elleni merénylet lenne?

Valóban felfordult világ! Sietett is kibasználni a közös hadügyminiszter a legujabb „nemzeti vívmány” fölött támadt lelkes hangulatot az ő rendelkezése alatt álló ingyenes helyek kiosztásánál. Teljesen helyes logikával úgy okoskodott, hogy ha a magyarok elég naivak a közös hadsereg tisztai állományában őket joggal megillető helyet a közös költségen kívül a maguk pénzén még külön is megvásárolni, akkor a tisztképzésre számtalan közös költség orosz-lánrésze bátran fordítható az osztrák ifjak kiképzésére, mert Ausztria a közös költségen kívül semmit sem ad a közös tisztképzésre, sőt még honvédségi tisztikarát is kizárólag a közös hadseregből egészíti ki.

Igy történt aztán, hogy a folyó évi felvételeknél a közös hadsereg nevelőintézetében közös költségen fentartott 223 alapítványi helyre 167 osztrák és csak 56 magyarországi ifjút vettek fel, de az ötvenhat magyarországi ifju között is ott

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Céline haja.

— Alphonse Daudet. —

Egy szép októberi reggelen, néhány nappal Párisból való elutazásom előtt, éppen reggelizés közben állított be hozzám egy öreg ember, elnyűtt, sáros ruhában, meghajolva s egész testében reszketve, mint valami kopaszott gólya.

Ez Bixion volt. Igen, párisi Bixion, a mérges, büvölő Bixion, ez a bohó csufondáros író, aki tizenöt esztendőn át mulattatott beneteket pamphletjeivel, karrikatúráival. A boldogtalan milyen szomorú volt! Meg se ismerem volna, ha belépéskor el nem fintorítja az arcát.

Hajlott fejjel, botját ajkaihoz emelve, mint valami klarinétot, tipegett a híres bohóc szobám közepéig s majd fölboritva az asztalt így szólalt meg:

»Könyörüljön egy szegény vakon.«

Oly természetes játéknak tűnt ez fölöttem, hogy nem tartóztathattam magamat a nevetéstől. Amde ő egész hidegen így szólt:

— Azt hiszi, tréfálok? Am nézze szememet!

Ezzel két világtalan golyót mutatott. — Vak vagyok kedvesem, gyógyíthatatlan . . .

Igy jár, aki vitriollal ír. E gyönyörű mestersegnél megégettem szememet; nézze csak, oda a láng, de a bel is! — tevé hozzá szemhéjaira mutatva, melyeken nyoma se látszott már a pilláknak.

Annyira megindultam, hogy képtelen voltam felelni valamit. Hallgatásom nyugtalanítá:

— Dolgozik talán?

— Nem Bixion, csak reggelizem. Legyen szerencsém!

Nem felelt, de orrcimpái mozgásából láttam, mily szívesen fogadná el meghívásomat. Kézen fogtam s leültettem magam mellé.

Mialatt egy terítéket hoztak, mosolygó képpel szívta magába szegény ördög az ételek illatát . . .

— Be jó szaga van! No ma jó napom lesz; de régen is volt, mikor utoljára früstököltem. Minden reggel egy rossz darab kenyeret eszem, míg az egyik miniszteriumtól a másikig futkosom. . . Tetszik tudni, csakugyan egyik miniszteriumtól a másikhoz; ez egyetlen foglalkozásom . . . Én tudniillik szeretnék valami trafikhoz jutni . . . Mit tetszik mondani? Utóvégre is élnem kell. Se rajzolni, se írni nem tudok többé . . . Diktáljak? Igen de mit . . . Semmi sincs a fejemben, semmit se tudok kitalálni. Azelőtt a párisi grimassokat figyeltem meg, rajzoltam le s irtam hozzájuk. Ez volt a foglalkozásom, de most már persze vége. Azért hát valami trafikra gondoltam . . . értsük meg jól, nem a boulevard-

dokon. Ilyen kegyre nem tarthatok számot; nem vagyok én se táncosné anyja, se katonatiszt özvegye. Csak valami kis vidéki trafik akadna messze, messze innen . . . Veszek majd egy hatalmas porcellánpipát, Jánosnak vagy Zebedeusnak hivatom magamat s vigasztalódnai fogok a fölött is, hogy ha már nem írhatok, papírszipkákat csavargatok az írók műveiből.

Mindössze ennyi a kívánságom. No, ugye nem nagy dolog az egész? És mégis, milyen nehéz hozzájutnom! Pedig protekciónak is kelene akadni. Hisz egykor keresett ember valék, hol egy marsall, hol egy herceg, vagy miniszter hitt ebédre; mindnek kellettem, akár hogy mulassanak, akár azért, mert félték tőlem. No bezzeg nem fél most senki. Oh szemeim, szegény szemeim! . . . Senki se hí meg többé! . . . hogy is hinának egy vakot . . . Adja ide kérem azt a kenyeret . . . Ah ezek a banditák! Drágán kell megfizetnem ezt a szerencsétlen trafikot. Hat hónapja vándorlok érte folyamodásommal egyik miniszter urtól a másikhoz. Korán érkezem, reggeli fütés idején, vagy mikor ő excellenciája lovait sétaltatják a finom homokkal behintett udvaron, este távozom csak, mikor a nagy lámpák kigyulnak s a konyhából drága ételek illata árad.

Egész életemet a nagy ládákon töltöm, melyekbe a tűzifát rakják. Az ajtónállók jól ismernek. Ha rólam beszélnek, mindig »derék fickó«-nak neveznek. Én élecek, hogy párt-

vannak ama közös hadseregbeli katonatisztek fiait, akik a magyar korona területén állomásoznak, pedig hát köztudomású dolog, hogy ezek közül valóban magyar alig találkozik; úgy hogy bátran elmondhatjuk, mikép magyar ifju a közös hadseregbe vagy a saját költségén, vagy Magyarország pénzén juthat csak be, míg a közös költségen csaknem tisztán az osztrákok kiképzését fizetik.

Pedig ezért a „nemzeti vívmány“-ért lelkesedtek azok is, akik a kvóta felemelést ellenzik. Hát nem a kvóta felemelést képezi az is, ha a közös költségen fedezendő kiadások egy részét tisztán a magunk zsebéből fizetjük?

Örködjék a magyar kormány jobban a közösiügyi törvények lelkiismeretes végrehajtása fölött és követelje a magyar ifjaknak a közös költségen fentartott katonai intézetekbe oly arányban való felvételét, amily arányban a közös hadsereg létszáma Magyarországból nyer kiegészítést. Ha pedig a tisztai létszám a közös költségen létesített alapítványi helyekből nem egészíthető ki a kívánatos mértékben, akkor emeljék fel az ingyenes helyek számát a közös költségen s ezekben is juttassanak megfelelő helyet a magyar ifjaknak.

Nemzeti vívmány még ez sem lenne, mert ezzel csak azt adnák meg, amit Magyarország a hatvanhetes törvény biztosít: igazi nemzeti vívmányt csak a közös hadsereg eltörlése s az önálló magyar hadsereg felállítása képezne, a melyben a felvett magyar ifju még is maradjon hatna magyarnak.

Hirek.

Pécs, 1897. július 30.

A kis Anica.

A kis Anicának rossz kedve van. Balábbal kelt föl a kicsike, egész nap duzzog, semmi sincs az anyjára, kedvetlen, szörnyen haragos a szegény.

fogásukat kinyerjem, vagy az asztal egyik szegletére egyetlen vonással olyan bajszot kanyarítok, hogy mind elkezdnek nevetni . . . Ime idejutottam husz esztendei fényes, lármás siker után, ime ez a vége a művész életének! . . . Hátha még meggondolom, hogy Franciaországban negyvenezer oktondi siheder van, aki áhítozik e pálya után! Ha meggondolom, hogy odakünn a megyékben mindennap befűtenek egy mozdonyt, hogy seregestül idehordják azokat a gimpliket, akik mint az éhes farkasok vetik magukat az irodalomra . . . Szegény vidék, romantikus eszméiddel! Bár csak intó például szolgálna néked Bixion nyomorusága!

Erre a tányérba dugta az orrát s mohón enni kezdett, egy szót se szólva . . . Nyomoruság volt csak nézni is. Minden pillanatban elvesztette kenyerét, villáját, tapogatódzott, hogy meglegelje poharát . . . Szegény ember! nem szokott még hozzá.

Kis idő múltán megint megszólalt:

„Tudja-e mi a legborzatóbb az egészben! Hogy nem olvashatom lapjaimat. A kinek szakmája, tudja mit jelent ez . . . Este hazamenet mégis veszek egyet-egyét, csak hogy a nedves papír és friss novellák szagát érezzem . . . Gyönyörű dolog! Senkim sincs, aki fölolvassa nekem. Feleségem azt megtehetné, de nem akarja; azt mondja, mindig van va-

Szobáról-szobára jár-ke, sehol sem találja a helyét; lemegy a kis kertbe, leszakítja a legszebb rózsát, egy darabig nézi s aztán idegesen fosztja le róla az illatos szirmokat. A virágágyak tündéri tanyáján sem találja jól magát, visszamegy a szobába, idegesen jár-ke tovább s maga sem tudja mi bántja, mi izgatja, mi bosszantja olyan nagyon.

A cselédek semmit sem tesznek kedvére, minden baj, akármit csinálnak, még arra is felhevülten válaszol a pöske kis Anica, ha szólanak hozzá, ha kérdeznak tőle valamit. A gondos, jó mama, akit gyorsan aggodalommal tölt el, ha Anicája kedvetlen s ha azt az édes pajzanságot, gyönyörködőtő jókedvet, amelylyel nap-nap után derűt visz a házba, bearanyozva vele a családi szentélyt, ilyen ideges viselkedés váltja fel. A jó mama drága gyermekét elkényeztette, sokat megengedett neki s most óvatosan, gondosan, szinte remegve kockáztatja meg a kérdést: „Mi bántja az édes kis Anicám? Mi a bajod?”

Anicának elborul a homloka, könyvvel kezdi szemébe s aztán hirtelen felugrik és sirva megy a másik szobába.

Mi lehetett ezt a gyermek? Mi bántja, az, ami szótlaná, idegessé, komorrá és tartózkodóvá tette egyszerre ennyi s még ennél is több. Tánadt fel a jó anya szívében s aggodalommal töltötte el. Azonnal fogadta az Anicához érkező papáját, hogy beszéljen azzal a gyönyörű gyermekkel, talán előtte közlékeny besz. Anica megérezte az ostromot, ki akarta kerülni s bujt papája elől.

Hiába tette, az Anica fogta, egy jó apa szeretetével vont a magához, megsimogatta a nyárfűtős fejecskéjét s kérdezte, faggatta, hogy mi bántja. Anica szeretteltjes szavakra is csak sirással felelt, ez pedig még inkább aggodalommal töltötte el a jó szülőket. Szeretett volna olyan kapóra a házhoz csinos fiatal orvos, a kit rokon kötelek hozott Anica családjához.

— Gyere csak, gyere! kiált szinte örömmel az Anica apja. Éppen te rád van szükségünk. Orvos kell a házhoz. Anica beteg, Anicának valami baja van. Egész nap sir, idegesen jár-ke, nem eszik, nem iszik semmit. Mi már szegény anyjával nem tudjuk, hogy mi lehetett azt a gyermeket. Az égre is, te doktor vagy, nézd meg és nyugtass meg legalább bennünket.

lami illetlen hír, vagy tárca bennük. Oh ezek a maitressek! ha egyszer férjhez mentek, nincs az a szemérmes leányka, a ki hamarabb pirulna náluk. No meg az a szenteskedés. Még ha igaz jámborság volna! Ha az volna, fölolvassa nekem; ez is az irgalmasság cselekedete lenne. No, de nem akarja . . . Ha leányom otthon volna, fölolvassa; de hogy megvakultam, be kellett adnom Notre Dame des Arts-ba, hogy egygyel kevesebb kenyérfogyasztó legyen a házban.

No hiszen, benne is sok örömöm van. Alig mult kilenc esztendő, de már minden betegségem keresztül ment . . . Szomorú, csunya! csunyább nálamnál is, ha ugyan lehetséges ez . . . valóságos szörnyeteg! De hát édes Istenem, egy karrikatura-rajzolóknak milyen gyermeke legyen?!

Hanem én ugyan jól csinálom, hogy családi ügyeimet talalom fel önnek! Kérem még egy kevés pálinkát, mert már mennem kell; tudja a hivataloszerző intézetbe . . .

Teletöltöttem a poharát s ő apró kortyokban szinte megindult arccal itta ki . . . Főlemelkedett poharát kezébe tartva, fejét mint egy vak vipera, erre-arra forgatva, de mégis olyan ember édeskés mosolyával, a ki toasztra készül s éles hangon, mintha legalább is kétszáz embernek beszélne, megszólalt:

„A művészetekre! a tudományokra! a sajtóra!”

Szertey Jenő hajtott a szép szóra. Oda lépett a kis Anicához, megfogta hófehér kezét és a mit hiába adtak fel a jó szülők, ő is megkockáztatta a kérdést:

— Mondja meg hát nekem édes kis Anicám, mi bántja, mi fáj magának, mi a baja?

Anica újból sirni kezd, ráborul a kis doktor vállaira és zokogás közben szakadozottan mondja el:

— Férjhez akarok menni!

Argus

Napirend 1897. július 31-én.

Naptár: szombat, jul. 31 — Róm. kath.: L. József Ignác. — Prot.: Germán. — Görög-ke: (Jul. 19) Diosz. — Zsidó: S. Matoth — Nap kél 4 óra 21 perckor; nyugszik 7 óra 18 perckor — Hold kél 6 óra 15 perckor reggel; nyugszik este 7 óra 57 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 17 Celsius fok meleg; légnyoás 750. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenként csapadék, szeles idő várható.

— (Ma egy éve . . .) Ma egy éve, hogy reggel fél kilenc után 5 perccel óriási robbanás zúgta be a levegő eget városunk felett. Utána percekig néma, halálos csend jött; majd betelt a levegő sebesültek jajkiáltásával, haldoklók halálhörgésével, övéiket kereső emberek siránkozásával és azzal a le nem írható, megdöbbenést keltő zűrzavarral, mely nagy szerencsétlenség esetén támad az emberi környezetben. Ma egy éve robbant fel Kőszl János kereskedése a városháza sarkán és okozta halálát hét embernek s tette Pécs városát a sebesültek városává. A táviró megvitte a szomorú hírt az egész országra; nagy lapok külön kiküldött tudósítói jöttek a gyász, a szomorúság színhelyére s képeket közöltek a tragédiáról és áldozatairól, meg szereplőiről. A kórházak telve voltak sebesültekkel, kiket csak hosszú gyógykezelés után bocsájtottak el s a kik csak a Gondviselésnek köszönhették, hogy szenvedésük árán megváltották a halált, mely ép úgy érthette volna őket is, mint azokat, kik a katasztrófa áldozataiul estek. Maga Kőszl János hónapokig lebegett élet-halál között a kórházban, de felépült. Természetesen, az igazságszolgáltatásnak is bele kellett szólnia a

Erre mondott vagy tíz perc alatt olyan bámulatos, genálisan rögtönzött toasztot, a minőt még talán soha.

Képzeltetek egy szemlét az egész év felett: úgy nevezett irodalmi összejöveteleinket, civódásainknak egy excentrikus világ minden neveléses eseteit, az irodalom sőpredékét, ezt a kis pokolt, a hol egymást marjuk, ahol többet beszélnek a saját érdekeinkről, mint a polgári körökben, bár többször is halnak éhen, mint ott; képzeltetek el összes nyomoruságainkat; aztán az év halottjait, az ünnepélyes temetéseket, a képviselő ur gyászbeszédét, az öngyilkosokat, a megbolondultakat; képzeltetek mindezt legkimerítőbb analízissal, a legillőbb taglejtésekkel, a legeredetibb arejátékokkal előadva — tíz perc alatt: s akkor lesz némi fogalmatok Bixion rögtönzéséről.

A toaszt végeztével megkérdezte, hány az óra s vad tekintettel elcsietett, egy szóra se méltatva többé . . . Nem tudom, Duruy ur ajtónállóit hogy fogadták őt akkor; de annyi bizonyos, hogy én soha oly szomorú nem voltam, soha oly kedvetlen a munkára, mint aznap. Iszonyattal néztem tollamra s a tinta-tartóra. Legörömebb azt tettem volna, hogy fussak innen messze-messze, lak közé, valami jót látni . . . Minő gyűlölet! Nagy Isten! mennyi keserűség! Mily szenvedéllyel szennyez be, mocskol be mindent! Oh a nyomorult!

katasztrófába; *Köszl* Jánost a katasztrófa okozásért vád alá helyezte a kir. törvényszék és a kir. tábla s ma, hogy egy éve a gyászos esetnek, ügye a kuriánál van felebezés alatt.

— **(Katonai hír.)** A 44-ik gyalogezred legénysége ma hajnalban indult el a Krajcár-kaszárnyából, hogy Kaposvárra meneteljen, hol az ottani századokkal egyesülve, ott tartja ezredgyakorlatait. Az ezred Sásdon tart pihenőt, esetleg táborigyakorlatot és két napi menetelés után érkezik Kaposvárra. Az ezred tisztikara részére tegnap este a »Hajó«-ban bucsuestély volt, melyen *Kranitz* János altábornagy, a székesfehérvári honvédségi kerület parancsnoka is — ki jelenleg a pécsi honvédség felett szemlélt tartandó, időzik Pécsen, — szintén résztvett. A krajcár-kaszárnyába augusztus 2-án, hétfőn, az 52-ik gyalogezrednek Budapestről leérkező századai fognak elszállásoltatni. Az ötvenkettesek Budapestről Mohácsig hajón jönnek, onnan pedig gyalog teszik meg az utat Pécsig és hétfőn érkeznek ide. Így tehát háziezredünk teljes egészében itthon lesz összpontosítva s itt végzi az ezredgyakorlatokat.

— **(A kőműves-sztrájk)** ügyében ma már békés hangulat állott be. Ma délelőtt az építőmunkások öttagu bizottsága a főkapitány előtt tárgyalta *Schlauch* Imre építészszel és az egyezés sikerült is köztük. Főképen a neheztelt akkord-munkára vonatkozólag azt az ígéretet tette a vállalkozó, hogy az a takarékpénztári palota és a Sipőcfele ház építésénél megmarad ugyan, de az ezután foganatosítandó építkezéseknél eltörlik és napszámba fogják kiadni a munkásoknak. A bizottság a vállalkozó engedményeit még délelőtt hírül adta a munkásoknak, kik azokat elfogadták s így a békés kiegyezésnek, a sztrájk megszűntének és a munka további folytatásának mi sem áll útjában. Az egyezséget ma délután írásba foglalták a főkapitány előtt és az egyezés aláírása után talán még holnap, de legkésőbb hétfőn megszűnik a

Dühöngve jártam föl s alá szobámban: még egyre hallottam a megvető, irtóztató gunyt, melylyel saját leányáról beszélt.

Egyszerre csak, ott a szék felé, a hol a borzasztó vak ember ült, mintha valamit tova lökött volna a lábam. Bixion tárcája volt, vastag tárca rongyos sarkokkal, melyet mindig magával hordott s méregtárcának nevezett. Ez a tárca olyan híres volt körünkben, mint akár Girardin kartonjai. Azt beszélték, hogy rettenetes dolgok vannak benne... Na, most meggyőződhetem róla.

Az ócska, tultömött tárca estében kinyitott s tartalma, papírjai szanaszét hevertek a szőnyegen; össze kellett hát szednem azokat.

Egy csomó levél, szép virágos papírra írva, Bixionnak szólt. »Kedves Atyám!« Az aláírás ez volt: Bixion Céline, Mária-gyermek.

Majd egy csomó receptet pillanték meg, mindenféle gyermekbetegség ellen. Szegény leányka; egyiket sem kerülhetette el.

Végre egy lepecsételt boríték, melynek két végén szőke göndör haja néhány széle állott ki; rajta egy vak ember reszketeg írása...

»Céline haja, születése napján május 13-án.« Ime, ez volt Bixion tárcájának tartalma.

Oh párisiak, ilyenek vagytok ti mind! Undor gyűlölet, guny, ördögi kacaj, vad bizarr tulzások s azután?!...

sztrájk s megindul ismét a munka. És így van az jól. A munkások is belátják, hogy a sztrájjal nem mennek semmire s higgadt megfontolással dolgozó vezetőikre hallgatva kívánalmaik részleges, jobban a jövőre vonatkozó biztosítása után készek munkába állni; viszont a vállalkozó is megad annyit, amennyire csak a jelen körülmények között képes és így szent lesz a béke. Reméljük, hogy *Schlauch* Imre példáját követik az összes pécsi építési vállalkozók s közösen azon lesznek, hogy a sztrájk megszűnjék s többé elő se forduljanak az elégedetlenségre valló munkásmozgalmak.

— **(Előljárósági ülés.)** A pécsi ipartestület előljárósága csütörtökön este tartotta látogatott ülését a testületi helyiségben *Schmelcer* Ferenc elnöke alatt. Olvastattott a m. kir. honv. miniszteri leirat, mely szerint a Pécsen emelendő hadapródiskola építési és berendezési munkálataiban a helyi ipar megfelelő mérvben fog részesítettetni, örvendetes tudomásul vétetett. A *Vaszary*-féle ösztöndíjalapítvány m. évi kamatai *Rinó* József lakatos tanoncnak adományoztatott. A tanonciskolák látogatására kirendelt bizottságnak az előadásokban szerzett tapasztalatok és az évről-évről vizsgák meglepő eredményéről szóló jelentése tudomásul szolgált; különösen kiemelendőnek tartjuk a jelentés ama részét, mely a tanonciskolák vezetőségének és a tanítói karnak hazafias nevelését illetőleg fáradozásáért adózik elismeréssel. Több apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

— **(Köszönetnyilvánítás)** A »Pécsi munkás-rokkantak segélyező-egylete« ez uton mond forró köszönetet a »Pécs-baranyai bank« igazgató választmányának az egylet részére adományozott 10 frtért és *Schlauch* Imre építész urnak az egylet részére adományozott gázkandeláberéért. Jótékonycélú egyletünket a nemeslelkű adakozók jóindulatába ajánlva, maradunk mély tisztelettel a »Munkás-rokkantak Egylete« megbízásából *Kolonits* Imre elnök, *Bordovszky* Tamás jegyző.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Bonyhád községben legutóbb elmaradt országos vásárja helyett, jövő augusztus hó 2-án és 3-án pótvásár tartassék.

— **(Betegség elől a halálba.)** *Barbir* Mikó, dárdai lakost nagy betegség kizozta, a melyre nézve hiába keresett orvoslást. E miatt igen elkeseredett és életuntság vett rajta erőt s hogy a napokban a betegsége még inkább kizozni kezdte, elhatározta, hogy megvált az élettől. Kiment egy örizen pillanatban a háza megett kertbe és ott egy gyümölcsfára felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt.

— **(Honvédek lögyakorlata.)** A 19-ik honvéd gyalogezred augusztus hó 5-én és 6-án harcászati lögyakorlatot tart a mecsekhegyi lövőtéren. Az erdészeti hivatal már ma figyelmezteti a közönséget, hogy a fentebbi két napon a Mecsek körül a kocsis és a gyalogközlekedés el lesz zárva, nehogy valami baleset történjék a lögyakorlatok alkalmával.

— **(A »Pécsi vas- és fém munkások Szakegylete«)** f. é. augusztus hó 15-én (vasárnap) tartja a *Klenc*-féle vendéglő

összes helyiségeiben (Ágoston-utca 22), a »Munkásképző-Egylet« dalkara szives közreműködése mellett, II. évi alakuló ünnepélyét. Belépti-díj személyenként előre váltva 30 kr., a pénztárnál 40 kr. Családjegy (3 személyre) előre váltva 80 kr., A pénztárnál 1 frt. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor. Este a munka diadala (élőkép) bemutatása. A zenét *Latincsics* Ferenc közkedvelt zenekara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók: *Hosztinszky* M. szatócsüzletében *Siklós*-utca 29., *Petrovics* Dezső fodrászüzletében *Kossuth-Lajos*-utca 20. sz. és az egyleti helyiségben *Ágoston*-utca 22. sz. Világposta közlekedés. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély augusztus 22-én tartatik meg.

— **(Megcsipett gyümölcsoltvaj)** *Löffler* Péter, hatház-utcai lakos, már régebben tapasztalta, hogy a háza melletti gyümölcsösben valami garázda tolvaj jár, aki első termésü francia barackjait szépen ellopkodja s a barackok után sort kerit a többi termésre is. Végre is nem tudott mást tenni, lesbe állt ma éjjel a kertjében és várt, hogy jön-e a tolvaj. És a tolvaj el is jött egy tizenhárom éves gyerek személyében, aki azonban nem ment vissza, mert a lesben álló gazda lefűlelte és bekísérte a rendőrségre, hol aztán a megcsipett gyümölcsoltvajt egyelőre a kóterben tartották, hogy máskor ne legyen bátorsága a más kertjében keresni — tiltott gyümölcsöt.

— **(Antiszemita asszonyok.)** Tegnap este a *Kossuth* Lajos utcán — egy szemtanu elbeszélése szerint — antiszemita tüntetést rendezett egy csomó asszony. A tüntetésnek előzménye pedig a következő volt: Egy fiatal gyerek az egyik kereskedés előtt a járdára kirakott különféle zsák gabonából — gyerek szokás szerint — kimarkolt egy csomót s átszórta a másikba. A kereskedő ezt látva, meg akarta a gyereket huncutságáért fenyíteni s a megszaladt gyereket utolérván az utca közepén, azt felfofozta s mikor az a földön bukdácsolt előtte, még akkor is ütötte, ott, a hol érte. Természetesen a spektakulumnak rögtön akadtak nézői s egy nagy csapat asszony elállta az utcát s a fiu pártjára állván, bizony-bizony forradalmi hangulatban kiabáltak: »huzzuk ki a zsidót!« Közben előkerült a megvert fiu anyja is és fiával orvoshoz ment, sérüléseiről orvosi látletet vétetvén fel, panaszt tett a rendőrségnél a kereskedő ellen, honnan az ügyet áteszik majd a bírósághoz. Az antiszemitává lett asszonyok azonban csak tovább kiabáltak a boszu jelszavát és végre is egy rendőr tapintatos fellépésének sikerült őket békére hangolni és így oszlottak szét s vége leve a spektakulumnak, melynek folytatása lesz majd a bíróságnál.

— **(Hogy lehet aprópénzre szert-tenni.)** A mai piacon egy asszony tünt fel a *Majláth*-téren, a ki két három árus sátorban is vásárolt valamit, forintokkal fizetett érte, de alig ment pár lépésre, visszavitte a portékát, hogy neki nem kell, visszaadta a kapott aprópénzt is, és zsebre vágta a forintost. Így tett vagy három helyen, egy asszony azonban, kitől recéket vett, rajtacsipte a turpisságon. Itt ötförintost váltatott, de mikor a kacsát visszavitte s a pénzt vissza-

adta, a kofa hamarosan megolvasta, kitünt, hogy harminc krajcárral kevesebb. Az asszony már sietett odább állni, de egy rendőr segítségével a kofa utolérte s bekísérte a rendőrségre, hol kiegyeztek ugyan, de az asszony meg is fogadta, hogy többé nem próbál ily módon apró pénzre szert tenni.

— **(Országos vásár.)** Vasárnap délelőtt kezdődik Pécsen a budai vásártéren a haviboldogasszonyi országos vásár, mely mindenkor igen népes szokott lenni. Mivel jelenleg Pécsen — szerencsére — semmi állatjárvány sincs, az állatvásár teljes egészében meg lesz tartva s különösen a gabonavásár elé néznek érdeklődéssel az illető körökben.

— **(Sztrájk a cséplés miatt.)**

Az aratás szerencsésen befejeztetett, a föld termése, az egész évi fáradozás gyümölcse asztagokba rakva, s most midőn már csak a kezünket kellene utána nyújtani, ismét mindenfelé kiütött a munkásviszály. Most, miután az aratásban sikerült a megszorult gazdától a szokásos 10—11-ik rész helyett a 8—9-ik részt kiszorítani, — most a cséplésben újból próbálkoznak. Tólnamegyében a Herceg Eszterházy bérleteken már a 3—4-ik egyezséget kötik a bérlők. Először a részt keveselték a cséplők, kaptak azután fejenként a cséplési idényre 450 kl. búzát, tehát a mai ár mellett 40 frtot s így ha 3—4 hét alatt végeznének, szép kereset lenne. Azután újból egyeztek, napi 1 frt 20 krt kérvén, bármeddig tart a cséplés. Most újból 1 frt 40 krt követelnek s 10 órai munkaidőt. Ily viszonyok között a gazda kénytelen termését asztagban hagyni s távol vidéken keresni méltányos árért munkakerőt, hogy az itteniek azután mit esznek a télen, azt az izgatók aligha tudnák megmondani. Sztrájkolnak Kecsegen, Fornádon, Medgyesen és több községben is.

— **(Baj a tarka kutya miatt.)**

Ma reggel a szigetikülvárosban nagy bajt okozott egy tarka kutya, mely arról nevezetes a pecérek előtt, hogy mindig megugrik előlük. Ma reggel is vadászatot rendeztek rá a pecérek és már egy markos vitéz a háta mögé is került s nyakába dobta volna a hurkot, ha — ha nem jelent volna meg a »ha« egy inasgyerek személyében, aki odaugrott a mit sem sejtő tarka kutyaéhoz és elijesztette azt. A tarka kutya ismét megmenekült, a hoppon maradt pecér pedig áldani kezdte a kacagó inasgyereket. Éppen arra járván egy rendőr, hogy a huncut gyerek kedvét elvegye a további tréfától, rászólt a pecérre:

— Fogja meg a kutya helyett a gyereket!

Persze, az inas ezen is nevetett, de nem nevetett rajta egy grajzleros, kinek szívében felébredt a humanizmus és kirontván boltjából, rátámadt a rendőrrre, hogy miképp meri azt parancsolni a pecérnek, hogy gyereket fogjon kutya helyett. A fogadatlan prókátor már-már csődületet okozott volna »nemes« felháborodása révén, ha a mindezen jót mulató gyerek rá nem szól:

— Ne heccelje magát ténsur! . . Hiszen nem érti, hogy a rendőr bácsi csak tréfált.

Szólt és eltűnt a helyszínéről, a mint régen eltűnt a tarka is, mely miatt az egész baj történt.

— **(A honvéd hivatalnoki kar.)**

A honvédelmi miniszter rendeletben közli a királynak legfelsőbb elhatározását, melyben a honvéd hivatalnoki kar létszámának szaporítását rendeli el. A király legfelsőbb elhatározása értelmében a m. kir. honvéd hadbiztonság békeállományát hat albiztossal emelik fel. A m. kir. honvéd számvevőség békeállományát: egy I-ső, egy II-od, egy III-ad osztályú számtiszttel és három számjárulnokkal emelik. A honvédelmi miniszter a királyi legfelsőbb elhatározás értelmében a honvéd számvevőség személyzetének békeállományát a következőleg állapította meg: egy I-ső osztályú főszámtanácsos, mint számvevőségi főnök a VI. rangosztályban; két másodosztályú főszámtanácsos, mint szakosztályvezető a VII. rangosztályban, kilenc számtanácsos, mint osztályvezető a VIII. rangosztályban; tizenhét első osztályú számtiszt a IX. rangosztály első fizetési fokozatában, tizenhét II-od osztályú számtiszt a IX. rangosztály alsó fizetési fokozatában, tizenhét III. osztályú számtiszt a X. rangosztályban; tizenkilenc számjárulnok a XI. rangosztályban; tíz számgyakornok a XII. rangosztályban.

— **(Utazások a középkorban.)**

Egy berlini tudós érdekes adatokat gyűjtött össze arra nézve, hogy a tizenkettedik és a tizenharmadik században micsoda menetsebességgel utaztak és jártak az akkori kor emberei. Miután azok a szép és tartós utak, amelyeket a rómaiak készítettek, teljesen tönkrementek, az egész középkorban csupa hepehupás, köves, rossz uton voltak kénytelenek járni, sőt az újabb korban is kevésbé változott ez a helyzet, amíg végre Napoleon Közép-Európában olyan uthalózatot teremtett, hogy jobbat a mai napig sem teremthetnek. A menetsebességre nézve tehát midegy lett volna, hogy az a tudós akármelyik korszakot teszi vizsgálódása tárgyává, de azért volt erre legalkalmasabb a tizenkettedik és a tizenharmadik század, mert ez a periódus rendelkezik a legtöbb és a legkönnyebben áttekinthető forrásmunkával, aztán meg erre az időszakra esik a kereszties hadjárat is, amely a nyugoti országok litteraturájába behozta az utazások történetét. Egy sereg statisztikai adat felsorolása után a tudós a német királyok és császárok utazásait tárgyalja szászországi Lothártól kezdve (1125—1137) luxenburgi VII. Henrikig bezárólag (1310—1313). Az áttekinthetően összeállított adatokból az tűnik ki, hogy az átlagos menetsebesség 20—30 kilométer volt naponként számítva. Volt aztán nagyobb is, így például amikor Barbarossa Frigyes és kísérete másfél nap alatt kilencven kilométert tett meg. A kereszties hadjárat harcosai jóval lassabban haladtak az átlagos sebességnél, mert az utak is rossz karban voltak, meg azokat az országokat sem ismerték, amelyeken keresztül kellett menniök. II. Frigyes császár olaszországi utjában 35—40 kilométert tett meg napjában, a kereszties hadjárat idején ellenben nem tudott megtenni többet 25 kilométernél IV. Ince pápának 1244 novemberében 100 kilométernyi ut megtételére három napra volt szüksége. Különös gyorsasággal utazott Barbarossa Frigyes, amikor megkoronáztatására Frankfurtból Aachenbe ment. 1152. március 6-án kelt utra és hajón ment lefelé

a Rajnán (135 kilométer), aztán Aachenbe lovagolt (90 km.), ahol már nyolcadikán dél előtt volt a koronázás. Szóval alig 1 és fél nap alatt tette meg ezt az utat.

— **(Krokodil-tenyésztés.)** Floridának egy és más helyén mesterségesen tenyész-tik az alligátorokat, melyeknek bőrét azután különböző iparcikkekre dolgozzák fel. A nőstény-krokodil ugyanis 100—200 tojást rak a mocsár szélén, fűből, iszapból és nádból egyszerűen összetakolt fészkebe s a kiköltés fáradságát azután a napsugarakra bizza. Az ilyen fészkekből a benszülöttek összeszedik a tojásokat és homokkal telt ládába teszik, a hol a fiatal krokodilusok a nap sugarai által kiköltetnek s aztán erre a célra bekerített mocsaras helyeken addig tenyésztetnek, míg a megkívántató nagyságot elérték, amikor is lebunkózzák őket s bőrük aztán forgalomba kerül.

— **(Az idő.)** Az idő éppen olyan, mint az asszony: ha jó, nem beszélnek róla. Azonban, ha az asszonyról beszélünk, többnyire az ő számára, míg ha az időről beszélünk, a magunk számára kell mentséget keresnünk. Az időt a legunalmasabb közhelynek mondják; pedig semmi sem érdekel bennünket általánosabban és közvetlenebbül annál. Ebben a tekintetben is hasonlít az asszonyhoz. Innen van az, hogy ha két idegen ember vasuti kupében, vagy egyebütt összekerül, társalgása véletlenül e két tárgy valamelyike körül indul meg. Egy harmadik, fölöttébb banális hasonlatosság a szeszélyesség, a mely asszonyban és időben egyaránt megvan. A ki az időről beszél, az ostobaság gyanuját hártja magára. Ez igazságtalanság, mert néha nem lehet az időjárásról hallgatni. Vannak oly változásai, a melyek a szó teljes értelmében elementáris erővel tolják az előtérbe, az általános érdeklődés fölszínére. Ily csinyt követett el velünk most az idő. Szeszélyének kitörése oly váratlan és oly kellemetlenül érint mindnyájunkat, hogy lehetetlen tudomásul nem vennünk. Úgy jártunk vele, mint egy olyan asszonnyal, a ki a megközelíthetetlen ártatlanság nimbuszával járkált közöttünk és a kiről valami igen nagy botrányt tudunk meg. Napok óta minden ismerős ezzel a szóval köszönti egymást:

— Mit szól ehhez az időhöz? . . .

És mindenki szól valamit, a mi éppen-séggel nem hízog. Mert az idő ezuttal igen kellemetlenül megréft bennünket. A legöregebb hőmérők sem emlékeznek reá, hogy július végén valaha ilyen barátságtalan hideg kényszerítette volna reánk a meleg fölöttöt. Réaumur, Celsius és Fahrenheit urak higanyoszlopai tanácstalanul szaladgálnak üvegtömlőceikben és nem tudják mire velni az oda-künn történőket. Tegyük föl, hogy egy alanyi költő, a ki a nyarat átaludta, most fölébredne: okvetlenül a természet haldoklásáról szóló dalra ajánná fel lantját. Mert valóban hamisítatlan őszi szél süvit végig az utcákon, fekete, októberi eső veri az aszfaltot és a szétterpeszkedő őszi hangulatban szinte nélkülözük az utcasarkokon az őszi harsogó jelszavát:

— Meleg gesztenyét vegyenek!

Mindez történik pedig egy héttel a kánikula előtt, Szt.-Jakab havának végén. És mi — mit tehetnénk egyebet — panaszkodunk, a mint panaszkodni fogunk egy hét múlva

ismét, a mikor majd újra reánk küldi forró sugarait az izzó nyári nap, megtanítván bennünket arra, hogy süssön bár a nap, essen az eső, fujjon a zimankós szél, az ember sorsa mindig egy — a szenvedés.

Falb prognózisa szerint a tegnapi nap napfogyatkozással egybekötött másodrendű kritikus nap. A napfogyatkozás Afrika nyugati partjának egyrészén, továbbá az Atlanti-Oceán, Észak-Amerika déli felében, Közép-Amerikában és Dél-Amerika északi felében volt látható. Délután 2 óra 7 perckor kezdődött és este 7 óra 58 percig tartott. A gyűrűalaku fogyatkozás időtartama tehát $3\frac{3}{4}$ óra. Falb napról-napra emelkedő csapadékot jósol, sok zivatarral és helyenkint felhőszakadással egybekötve. Ez a csunya idő július haván tulra is elterjed.

— **(A bolygó zsidó.)** Penszilvániában él egy vén remete, a ki vallási őrjöngésében néha a bolygó zsidónak képzei magát. A hegyi lakók szent borzalommal beszélnek a hajlott dereku, lengő fehér szakállu öreg emberről, a ki úgy fest, mint egy római patriárka. A tudása nagy, ismeri a füvek gyógyító hatását és az emberi betegségek és szenvedések titkait. Roskadozó kunyhójában ezertéle fű és furcsa írásu könyv van főlhalmozva. A remete fűvel gyógyítja a betegeit és a könyvekből varázslatos ígéket olvas rájuk. A hegytetőt járó vadászok a minap nagy betegen találták az öreget kunyhójában. A láz gyötörte tagjait és megzavarta elméjét. Folyton félrebeszél és sirva mondta el, hogy ő a bolygó zsidó, a kit Krisztus megátkozá-

sáért örökös életre, folytonos vándorlásra kárhoztatott az egek ura. Ezerkilencszáz esztendeig bolyongott szárazon és vizen; az Alleghany-hegységben hetven évvel ezelőtt huzódott meg és itt szeretne meghalni. A vadászok gondosan ápolták az öreget és két nap mulva már elmúlt a sorvasztó láz. A remete nem akart emlékezni beszédeire, a miket lázás álmában hallottak ápolói.

— **(Esperantó)** Igen kevesen tudják még nálunk, hogy mi ez az esperantó s így hamarosan megjegyezzük, hogy ez a legujabb világnyelv neve. Elődje, a becsületes volapük szerencsésen kimult s az esperantó barátai most minden rosszat ráfognak. Azután azzal állanak elő, hogy ez az új világnyelv mindenféle tekintetben kitűnő és megjósolják, hogy rövid idő mulva már az egész világ esperantóul beszél. Minekutána pedig a többé-kevésbé tiszteletreméltó hóbortoknak megvannak a maguk barátai, nyilvánvaló, hogy az esperantó nyelvnek már több hive van. A németek és a franciák rendes nyelvtanokból tanulják ezt a világnyelvet, amely persze épen úgy el fog tűnni a földszínéről, amint a volapük nyelv eltűnt. Hogy pedig mi se maradjunk el, hát az »Esperantó« nyelvtan magyarul is megjelenik. Barabás Ábel kolozsvári ujságíró bocsátja közre, előszóval pedig dr. Bálint Gábor egyetemi tanár látja el. A könyv hat részre oszlik. Tartalmazni fogja az esperantó nyelvtant, az esperantó gyakorlókönyvet; azonkívül szemelvényeket ad az esperantó irodalomból, magában foglalja az esperantó-magyar

szótárt és megfordítva a magyar-esperantó szótárt, hogy végül a világnyelv kérdésével is foglalkozzék. Ezt a nyelvtant a kolozsvári »Ellenzék« szerkesztőségében lehet megrendelni, akár levelezőlapon is.

Törvényszék.

§ **Ítélethirdetések.** Súlyos testisértés vétségével vádolt *Gásics Istvánné Gál Lujza* bünperében vádlottat a pécsi kir. törvényszék 3 havi fogházra s 10 frt pénzbüntetésre ítélvén, mikor az ítéletet a felsőbb bíróságok is helybenhagyták, vádlott perujitással élt, erre vonatkozó kérvényét azonban a kir. kuria visszautasította. Így tehát a kiszabott büntetés végérvényes lett rá nézve s a ma megtörtént ítélethirdetés után meg is kezdte az elítélt a büntetés kiállítását. — Özv. *Novacek Sándorné* szül. *Odor Annát* a *KleinKároly* kárára elkövetett sikkasztás miatt a pécsi kir. törvényszék egyheti fogházra ítélte, mely ítéletet a kir. tábla is helybenhagyta. Az elítélt előtt ma hirdették ki a másodbíróság ítéletét, aki az ellen most a kir. kuriához telebbezett. — Közokirathamisítással vádolt *Barics Alojzia* és *Németh Kristófné* szül. *Degenhardt Katalin* monostori lakosok ügyében az elsőrendű vádlottra kiszabott másfél évi, s a másodrendű vádlottra kiszabott fél évi börtönbüntetést a pécsi kir. ítélőtábla helybenhagyta. Ez ítéletet az elítéltek, úgy védőjük *Müller János* ügyvéd, ma megfelebbezték a kuriához. — Végül a *Petrovics-Kalányos*-familia ügyében is ma volt

dat megcsókoljad, tudom elmosolyognád magad, a hogy ő is egytől-egyig füledbe sugatná azokat.

Ugyanazon az uton fogsz járnai, mint én, ugyanazon aranyos virágokat fogod szedni minden hiu kacérság nélkül, minden leányias féltékenység nélkül.

Aboldogságtürelemmel várakozik rád és türelemmel engedd át magad neki; — ne siettesd lépteidet. Árnyékoddá válnék különben előtted futva, gyorsabban náladnál. De felettébb lassu se légy, mikor a házaseslet tanulói utját járod, mert fiatal barátod, ki veled együtt járja ezen utat, csakhamar esküdni fogja neked, hogy élni, halni, de csak utitársad akar lenni.

A kötelességek felé vivő ezen uton mámorító költészetet ne várj, de viszont a költői ábrándokat se féld, melyek meg fognak ott látogatni.

Nagy öröm jutott osztályrészemül: megéltem azt a napot, midőn anélkül, hogy én pirulnék és anélkül, hogy te elhalványulnál kimondhatjuk e szót: »szerelem!« E szerelem veszi most kezdetét nálad; a szerelem, melyre anyád nem lesz féltékeny, melyért atyád áldani és a világ becsülni fog; — fogadd szerényen és alázatosan, mert az ő örömeit nagy kötelességek, sokszor súlyos szenvedések árán kell megvásárolni. Ne neheztelj, ha az, ki halkán mondja majd neked e szót »szerelem« nem olyan világosan szól róla, mint édes anyád, a ki fennhangon beszél veled és még ha féltékenység és tiszteletből épenséggel nem merészelné kimondani, azt is bocsásd meg neki; — ő várakozik veled, egyszer mégis csak meg kell azt neked mondania! S akkor majd megtudod, hogy azon szavak zengenek legédesebben fülünkbe, a melyeket nem betünként raktak össze . . .

III. FEJEZET.

Az asszony.*)

Megtörténik egy szép napon, hogy az anya odaáll leánya elé és szól:

— Arról értesítek drága gyermekem, hogy holnap lesz a leánykérés, tudod mi lesz rá válaszuk.

Atyád és én reszkető, öreg férfihoz fogunk vezetni, aki fia nevében szól velünk és azt mondjuk majd neki: »Ime itt van a mi lányunk, fogadja el tőlünk.«

Meg fognak ölelni, csókolni, nap folytában először kedveskednek majd neked olyan nagy virágcsokorral, a minők holnaptól kezdve ama virágos napok láncolatának minden reggelén beköszöntenek hozzád, melyeknek végén felékesített, ünnepiesen kivilágított oltár várakozik reád és te ara lész.

Szabad voltál választásodban, mi csak örködtünk akaratom felett, csak vezettük azt, de erőszakot nem tettünk neked. Te vallomást tettél nekem, illik, hogy én is ily bizalommal szóljak hozzád.

*) Használt források a már megnevezettek kivül: Hippel: »Die Ehe.« Knigge: »Über Umgang mit Menschen.« Családi kör: »A feleség.« Párizsi Figaro: »Egy anya levelei.«

az ítélethirdetés azokra a vádlottakra nézve, kiknek büntetését a tábla is helybenhagyta. Az elítéltek — köztük a főcinkos *Kalányos József* is — megnyugodtak s így elszállítottak valamelyik fegyházba. A familia többi tagjai előtt augusztus hó 18-án hirdetik ki a tábla ítéletét.

§ A vörösinges ember. Holmi tiszaszlári rémmeséhez hasonló vád alapján megindított bünper végtárgyalása foglalta ma el a pécsi kir. törvényszék idejét. Még Zola regényeiben se fordul elő az az állatias bün, melylyel a vádlottat vádolták s mely ha beigazoltatik, több évi fegyházbüntetést hoz a tettes fejére. A hihetetlen büncelekmény ügyében a bizonyítási eljárás még délután is tartott s a bíróságnak elég gondot adott a sértett, a panaszos és a terhelő tanuk, no meg a sokkal nagyobb számban levő mentő tanuknak egymással homlokegyenest ellenkező vallomásainak mérlegelése. Maga az eset az volt, hogy egy pálya-utcai lakosnő egy reggel 9 óra tájban a balokányi-tó megetti sánc mellett egy kis hatéves leányt talált sirva, a ki mikor kérdezte, hogy mi a baja, azt felelte, hogy egy vörösinges bácsi oda csalta a sánchoz és ott megakartá becstelelni. Az asszony a leánykát, a kit *Kollmann Rózának* hívnak, haza vezette az anyjához *Kollmann Nándornéhoz*. Ekkor aztán kitünt, hogy a kis leány *Koller Rozával* együtt vizért járt a balokányi kútnál, mikor egy vörösinges, fehér nadrágos, fekete kabátos és fekete kalapos ember hozzájuk szegődött és

a kis *Kollmann Rozát* magával hívta, hogy majd cukrot vesz neki és madarat fog a száma-ra a sűrűben, Társa ugyan figyelmeztette, hogy ne menjen, de ő elment s így történt vele az ocsmány tett megkísérlése. A leányanyja azonnal egyik közeli boltba sietett s ott megtudta, hogy csakugyan járt ott egy házaló és váltott egy tizfillérest s vett cukrot. És így csakhamar előtaláltak egy házalót, *Steiner Henriket*, akit aztán fel is jelentettek, azzal vádolva, hogy ő kísérelte volna meg a meggyalázó büntényt. A mai végtárgyaláson vádlottat megismerte a sértett kisleány, úgy a társa is; egybehangozóan leírták, hogy milyen ruhában volt, sőt mikor az ügyész indítványára Steinert rabruhába öltözve három rab között állították elébük, akkor is megismerték. Hanem a többi tanuk sohasem látták Steinert olyan gigerlihez hasonló ruhában; abban a ruhában látták mindig, a melyben a tárgyaláson is jelenvolt. Így hát a ruha kérdése már eldőlt, de viszont alibijét is igazolta a vádlott, tanukkal bizonyítva, hogy az eset idején ő az Indóház-utcában volt, holott a sértett lányka előadása szerint a merénylő a kozári-ut felé vette útját. Egyetlen terhelő adatnak az látszik a vádlott ellen, hogy az illető boltban csakugyan járt és pénzt váltott; de viszont ez tizenegy óra tájban történt, mikor már a merénylet megesezt s a boltból egyenesen egy borbélyhoz ment borotválkozni. Persze magát a tett elkövetését szintén kereken tagadja a vádlott, kinek védője *Nemes Vilmos dr.* A végtárgyalás azt a benyomást kelti különben, hogy a

sértettnek és a tanuul szereplő kis leánynak a vádlott kiléte szuggeráltatott s a gyanuba vett ember úgy került a bajba, mint *Pilátus a kredóba*.

Egyébiránt büntelensége tudatában csaknem sirásra is fakadt a vádlott, a ki hatgyerekes családapa s ki az eset napján, június 28-án történt letartóztatása óta vizsgálati fogóságban is volt. Védője, *Nemes Vilmos dr.* ügyvéd, már ekkor látván a vád gyenge alapját, az idővesztegetést elkerülendő, rövid határnapra kérte a végtárgyalás kitűzését, a mely ma meghozta a gyanuba vett ember teljes rehabilitálását és szabadlábrahelyezését. *Mert Nagy Géza dr.* királyi alügyész a fentebbiek alapján elejtette a vádat s a panaszos is belátván a gyanuba vett ember büntelenségét, vádját nem tartotta fenn. A felmentő ítéletet, illetve a további eljárást beszüntető végzést délután négy órakor hirdette ki a törvényszék s ez lett a vége a rémmesének, mely miatt egy ártatlan embert fogtak gyanuba a tekintetbe sem vehető nyomok után indulva.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 30-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Rátay László* tegnapi indítványát egyhangulag elfogadták s e szerint a Ház egy küldöttsége koszorút helyez a segesvári Petőfi-emplékre. Következett a sor a cukorprémium javaslat záró beszédeire.

Ugy én, mint atyád tanulmányoztuk annak a férfinak jellemét, kit majdan fiunk gyanánt kell szeretnünk, vizsgáltuk, bírálhattuk minden ténykedését, hallgattuk veled való beszélgetését. Midőn csendesen beszélt, szivem reszketett a felelemben, hátha közönyös vagy előtte, hogyha pedig élénken beszélt, elrémültem, azt hittem, hogy indultatos természetű. Atyád sokszor szinte balga kérdéseket intézett hozzá, így aztán az óvatos fiatalember egy hét-alatt testestől-lelkestől miénk volt, úgy tudtunk már mindent a mit gondolt, a mi a fejében, — szivében volt.

Mondhatom leányom, jól választottál.

De ha mégis volna még néhány felkutatlan pont ez ifju jellemében, ha minden anyai iparkodásom és a te szivednek minden gyermeteg ösztöne meflett is nem sikerült volna tekintetemnek teljesen belátni lelkebe, Isten nem fog engem büntetni, hogy jobban nem tudtam végére járni feladatomban. Ó a tanum, hogy nem szeretetemen mult az és sokszor kivántam magamnak lángelmét oly végre, hogy át ismerjem meg ezen uj gyermek — szivét.

Nem tartom őt a teremtés remekének, tudom, hogy ő nem egyszer természetellenes komoly vagy — a körülményekhez képest — vig arcot öltött s mialatt ajtónk csengetyűjét megrántotta, kecsesebbre igazította nyakendőcsokrát. — Hogyha a kulcslyukon kikukucskálok, bizonyára gyakran rajtakaptam volna, hogy bíráló tekintetet vet öltözékére, ingét simára huzogatja és több rendbeli mosolyt próbálgat fel, míg az igazit eltalálja. Még a legőszintébb férfiuban is van egy kis képmutatás. Eljön majd az idő, mikor bevallja fortélyait, mikor dicse-

kedni fog velük és azt mondja, »Ugy félttem, hogy nem talállok tetszeni!« — mi aztán megbocsájtunk neki, hogy olyan pompásan hazudott.

De hisz magad is túloztál édes leányom! — nem egyszer láttam pompásan tettetett közönyösségedet arcondon, midőn a csengetyű megszólalt és szived nagyot dobbant arra a gondolatra, hogy »Ő az.«

Boldog voltam, mikor láttam, hogy egymással egy véleményen vagytok, mikor az öröm annyira kétségbeejtett, hogy távoztakor zongorához ültél és két óra hosszat folyvást énekeltél, zongoráztál. Szerettem volna akkor félbeszakítani énekedet, hogy kénytelen lettél volna keblemen önteni ki könnyeidet, a melyek sziveden feküdtek — annyira boldognak éreztem magam annak tapasztalására, hogy neked is ugyanaz az örömid, bánatod van, a milyent én is éreztem a te korodban.

A holnapi nap életforduló lesz. Midőn először táncvigalomra mentél sugalmazhattam öltözékedet és tanácsot adhattam neked magatartásodra nézve. Ma másképp áll a dolog. Viseleted, öltözéked, tartásod által kifejezést kell adnod az érzéknek, mely uralkodik rajtad. Hallgass szivedre és csakis arra, fakadozó szerelmed igénytelenségével, erényeid szerénységével, önmagadban való bizalommal járulj eléje, ki tétova nélkül nyújtja neked kezét, midőn szivével megajándékozott.

Holnaptól kezdve ő mindennapos lesz nálunk, sutogva fog beszélni veled; meg vagyok róla győződve, semmi olyat sem fog neked mondani, a mit nekem szintén nem lehetne meghallani. Ismerem én is azokat a titkokat; Édes atyád egytől-egyig elmondhatja azokat, ha távoztával kikiséri és mikor majd eljössz, hogy édes anyá-

Papp Elek elítélőleg nyilatkozik fináncpolitikáinkról, mely a gazdákat és a kisipart teljesen elhanyagolja. A céh-rendszerben a munka dominált és a kisipart oltalmazta; de a kartellek és a pénz zsarnoksága eredménytelenné teszik a kisiparos munkáját és lehetlenné boldogulását. Ajánlja határozati javaslatát elfogadásra a kartellek korlátozásáról, cukortermelésünk javításáról, nehogy a kartellek nálunk is úgy elharapózzanak, mint Amerikában, a hol még a bebalzsamozásra, koporsó- és sirkőgyártásra is kartellek állanak fen és még a halottakat is üldözik.

Lepsényi Miklós szintén ajánlja a maga határozati javaslatát a földadó leszállításáról, a börzeadó behozataláról. Erre nézve névszerinti szavazást kér, hadd ismerje meg a nemzet, hogy kik a barátai s kik az ellenségei.

Blaskovich Ferenc: Mig mezőgazdaságunk válsággal küzdök, nem szavaz meg néhány gyárosnak milliókat. Emeljék inkább a belfogyasztást.

Meszlényi Pál azt bizonyítja, hogy a kormány dédelgeti a kartelles urakat. Az egész mostani rendszer nem egyéb, mint a zsarnokság maga, ajándékokkal temperálva. Ajánlja ő is határozati javaslatát elfogadásra.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után szavazás következik a földadó leszállítására nézve, melyhez Lepsényi névszerinti szavazást kért.

Az ülés tovább folyik.

TÁVIRATOK.

— Izgató szerbek inváziója.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belgrádból Tauszanovits volt szerb miniszter és Jovanovits ismert agitátor Karlócára érkeztek és a szerb kongresszus tagjait Nikolics királyi biztos ellen a leghevesebb ellenállásra izgatják.

— **Autonomia.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A gyöngyösi kerületben Horánszky Nándort, a jászberényiben Apponyi Albert grófot, a kápolnaiban Károlyi Sándor grófot, a bonyhádiban Apponyi Géza grófot, a kaposváriban Pallavicini Ede örgrófot választották meg autonómiai képviselőnek.

— **Kompromisszum-tárgyalások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ellenzék tegnapi közös értekezlete a kompromisszumot a 16. §. új szövegezésétől teszi függővé. Ma délután ismét értekezlet lesz Szilágyi Dezső elnöklete alatt.

— **Vajudó béke.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyban a béketárgyalások kinosan vontatva haladnak. A nagykövetek a Görögország által fizetendő hadisarcra nézve Németország prozopozíciói értelmében határoztak. A béketárgyalások ügyében holnap tartják az utolsó ülést.

— **A magyar leány gyilkosa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bojcssev kapitányt, Szimon Anna gyilkosát, a szófiai törvényszék életfogytiglan tartó súlyos börtönre ítélte. Ugy szintén Novelics rendőrprefektust; Wasziljew Bogdán csendőrt hat év és nyolc hónapi börtönre ítélte; míg Bojcssev Nikolát, a kapitány öcsését teljesen fölmentette.

— **A váciak öröme.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Schusztér Konstantin váci püspök holnap 80-ik születésnapja alkalmából hangos ünneplés helyett 80.000 frtos alapítványt tesz jótékony célokra.

— **Az ujppestiek baja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ujppesti háztulajdonosok tegnap zajos értekezletet tartottak, melyen kikelték Károlyi Sándor gróf ellen, mert atyjával, István gróffal kötött szerződésük ellenére lehetlenné tette a megváltást, és így ők háztelkeik örök haszonbérletének terheitől meg nem szabadulhatnak. Ugyanis évenként huszonöt frttal fölemelt megváltási taksát csempésztek be a szerződésbe. Az ügyben küldött-seget menesztenek a kormányhoz és fölír-nak az országgyűléshez.

— **Megszökött rab.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A soproni fegy-házból Bieber Károly rablógyilkos megszö-kött. A nagy zivatarban kiuszott a csatornán.

— **A főpolgármester halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ráth Károly, Budapest főváros főpolgármestere, ma délelőtt meghalt.

— **Az újra szövegezett 16. szakasz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kormánypárt a 16. §-t az ellenzéki pártok által el nem fogadható alakban szövegezte. Ma délután félőtkor Szilágyi Dezső elnöklete alatt pártközi konferencia lesz, melyen talán sikerül a szövegezésre nézve megállapodásra jutni. Ma este a Lloydbeli-klubban nagy értekezlet lesz.

— **Árvizek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Alsó-Ausztriában 72 óra óta folytonosan esik; az árvíz Bécsben elborította a pincéket.

Nyilt-tér.*)

Nyilt levél.

A mohai Ágnes viz gyógyító képességéről annyi különféle elismervény lett már nyilvánosságra hozva, hogy én is indítatva érzem magamat tapasztalatomat a t. közönségnek, a tiszta valóságnak szorosán megfelelőleg tudomására hozni.

Évekkel ezelőtt súlyos gyomorbajban szenvedtem, éveken át nem ehettem egyebet, csekély huslevest és kevés sovány, száraz sült húst. Orvosi tanácsra használtam karlsbadi vizet és karlsbadi sót, házi gyógyszerként erdőn, mezőn található mindenféle mag-, virág-, gaz- és gyom-forrázatot, mind haszontalanul, utóbb csak méreg, nux vomica-féle cseppek voltak képesek fájdalommat kissé és rövid időre enyhíteni.

Egy rohamos kitörés után orvosilag ajánlatott a mohai Ágnes-viz használata.

Határozottan kijelentem, hogy gyomorbajom teljesen megszűnt. Isten kegyelme s az Ágnes-viz hatása, hogy egészségi tekintetben kívánni valóm nincs.

Azt mondják »a természet segített.«
Ám! ha a természet egymagában segíteni tudott volna, miért nem segített éveken át, míg annyit szenvedtem?

Elfogadom, hogy a természet könnyíté a viz hatását, de hogy gyógyulásomat külö-

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

nösen és csakis az Ágnes-viz idézte elő, azt hiszem, s ezen hitemben senkinek semmiféle okoskodása meg nem rendit, meg nem gyöngit.

Ma is fogyasztója vagyok az Ágnes-viznek, nem gyógyszerül használom ugyan, de mert azt minden forgalomban levő hasonló külföldi vizek elébe és fölébe helyezem.

Sárvár, 1896. november 22.

Magasházy József.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Valódi hegyi borok.

Tisztelettel tudatom a n. t. közönséggel, hogy nálam a Mühlher-féle elismert
kitünő borok

literes és félliteres palaczkokban jutányos árért kaphatók.

Rözge István

Pécsett, Klímó-utca 21. sz.

3563. szám.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Högye Sára és Högye Éva 3563/tlkv. 897. sz. kérvénye folytán tekintettel a pécsi kir. törvényszéknek 623/p. 897. sz. ítéletére, a végrehajtási árverés joghatályával birói árverés iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbíróság területén levő, Karancs községben fekvő, a 484. sz. betétben felvett 5. hsz. sz. kertre 115 frt; ugyanezen betétben felvett 6. hsz. sz. 223. sorsz. házra 400 frt; ugyanezen betétben felvett 2355. hsz. sz. szántóra 119 frt, és a karancsi 743. sz. betét A) lapján bevezetett közös erdőből a Högye Sára és Éva, ugy Pap Jánosné illető 2/1268. részre 50 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi augusztus hó 16. napján d. e. 10 órakor Karancs községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezei szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 11 frt 50 krt, 40 frt, 11 forint 90 krajczárt, 5 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóságánál, 1897. évi április hó 22-én.

Maurer Frigyes

kir. aljárásbíró.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.